

RECHTSPRAAK

Spaanse werknemers in dienst van cost-plus kantoor van Nederlandse dochter, zijn niet ondergeschikt aan de Nederlandse moeder (geen werknemer in de zin van de Insolventieverordening).*Feiten*

Swets Information Services B.V. (hierna: SIS) is enig aandeelhouder van Swets & Zeitlinger International Holding B.V., die op haar beurt enig aandeelhouder is van de rechtspersoon naar Spaans recht Swets Information Services S.L. (hierna: Swets Spanje). Op 23 september 2014 is SIS in staat van faillissement verklaard met benoeming van de curator als zodanig. Verweerders waren in dienst van Swets Spanje. Op 19 november 2014 is Swets Spanje in staat van faillissement verklaard. Aan verweerders is vervolgens collectief ontslag verleend. De arbeidsrelaties van verweerders zijn per 4 december 2014 geëindigd. Op 9 december 2014 hebben verweerders in cassatie 1 tot en met 10 bij de arbeidsrechtbank te Barcelona een gerechtelijke procedure aanhangig gemaakt tegen Swets Spanje, SIS en hun curatoren. De curator is, hoewel daartoe opgeroepen, in die procedure niet verschenen. Bij brief van 19 maart 2015 zijn namens verweerders in cassatie 1 tot en met 10 bij de curator geldvorderingen betreffende achterstallig loon en schadevergoeding ter verificatie in het faillissement van SIS ingediend. Bij vonnis van 10 september 2015 heeft de hiervoor genoemde arbeidsrechtbank Swets Spanje en SIS hoofdelijk veroordeeld tot betaling aan verweerders in cassatie 1 tot en met 10 van bedragen van in totaal € 106.298,71 aan achterstallig loon en € 279.810,79 aan schadevergoeding. Tegen dit vonnis (hierna: het Spaanse vonnis) is geen hoger beroep ingesteld. Bij attest van 22 januari 2015 heeft de curator in het faillissement van Swets Spanje verklaard dat verweerder in cassatie 11 (hierna ook: verweerder 11) bedragen te vorderen heeft van Swets Spanje van in totaal € 38.127,37 aan achterstallig loon en € 102.096,00 aan schadevergoeding.

Verweerders vorderen in deze procedure, voor zover in cassatie van belang, verklaringen voor recht dat zij als gevolg van het Spaanse vonnis zijn aan te merken als (gewezen) werknemers van SIS. Het hof heeft de vorderingen toegewezen.

Oordeel

De Hoge Raad oordeelt als volgt.

Geen sprake van ondergeschiktheid

Wat betreft de eis van ondergeschiktheid in de zin van het communautair werknemersbegrip volgt uit de rechtspraak van het Hof van Justitie dat een ondergeschiktheidsband wordt

gekenmerkt door het feit dat een werknemer onder het gezag staat van een andere persoon, die niet alleen bepaalt welke prestaties van hem worden verwacht maar ook op welke wijze hij die moet verrichten, en wiens instructies en interne voorschriften hij moet naleven, waarbij het kan gaan om tijdschema, plaats en uitvoeringswijze van de werkzaamheden, en het toezicht en de controle die de werkgever uitoefent op de wijze waarop de werknemer zijn taken uitvoert. Het hof heeft zijn oordeel dat niet alleen tussen verweerders en Swets Spanje, maar ook tussen verweerders en SIS een arbeidsbetrekking in de zin van artikel 10 IVO bestond, gegrond op zijn vaststelling (1) dat de contracten met Spaanse klanten met SIS werden gesloten, dat de facturatie aan de Spaanse klanten door SIS plaatsvond en dat de facturen rechtstreeks aan SIS werden betaald, en dat Swets Spanje als cost-plus kantoor geen eigen inkomsten ontving, maar maandelijks een kostendekkend bedrag vermeerderd met een cost-plus percentage van SIS ontving, uit welk bedrag de salarissen van verweerders en de overige kosten werden betaald, en (2) dat in het Spaanse vonnis een pathologische bedrijfsgroep is aangenomen vanwege de schijnbaar uiterlijke eenheid, de verwarring omtrent het vermogen en een geïntegreerd en unitair functioneren van beide bedrijfsorganisaties, en dat kan worden uitgegaan van de in het Spaanse vonnis aangenomen verregaande verwevenheid tussen SIS en Swets Spanje. Zonder nadere motivering valt echter niet in te zien dat uit deze omstandigheden volgt dat tussen verweerders en SIS een gezagsverhouding bestond met de hiervoor genoemde kenmerken. Het onderdeel slaagt dan ook.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-07-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1164

Zaaknummer: 20/00503

Rechters: M.V. Polak, T.H. den Tanja-van Broek, A.E.B. ter Heide, S.J. Schaafsma en F.R. Salomons

Advocaten: T.T. van Zanten, I.M.A. Lintel en J.P. Heering

Wetsartikelen: 7:610 BW en 10 Insolventieverordening